

අධ්‍යාපන පොදු සහතික පත්‍ර (උස්ස පෙළ) විභාගය

General Certificate (Adv.Level) Examination

දැනගැනීමේ විද්‍යාල - කළුන

දෙවන වාර පරිජ්‍යණය - 2016 අප්‍රේල්

12 යුතුව

රසායන විද්‍යාව

කාලය පැය 2යේ.

- ප්‍රශ්න සියල්ලටම පිළිබුරු සහයන්න.

- අලෝහමය මූල්‍යවා වැඩිම ගණනක් අඩංගු වන්නේ ආවර්තනා වුළුවේ කුමන ආවර්තනයේද?

 - 1
 - 2
 - 3
 - 4
 - 5

- ප්‍රධාන ක්වොන්ටම් අංකය $n=3$ මගින් නිරුපණය වන ප්‍රධාන ගක්ති මට්ටමේ තිබිය හැකි උපගක්ති මට්ටම්, කාක්ෂික හා උපරිම ඉලෙක්ට්‍රොන සංඛ්‍යාව අනුමිලිවේයි.

 - 9, 3 හා 18
 - 3, 9 හා 18
 - 3, 6 හා 32
 - 2, 9 හා 18
 - 3, 4 හා 18

- තරංග ආයාමය 305 nm වන ගෝටෝන මවුල 1ක ගක්තිය වනුයේ,
(ප්ලානක් තියතය $= 6.62 \times 10^{-34} \text{ Js}$, ආලෝකයේ වේගය $= 3 \times 10^8 \text{ ms}^{-1}$)

 - 256 kJ
 - 302 kJ
 - 392 kJ
 - 452 kJ
 - 512 kJ

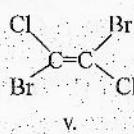
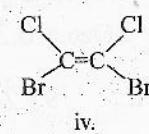
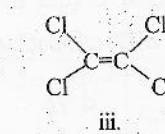
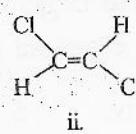
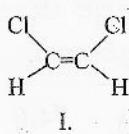
- සාපේක්ෂ අණුක ස්කන්දය 270ක් වන C, H, O පමණක් අඩංගු කාබනික සංයෝගයක ස්කන්දය අනුව 29.6% මක්සිජන් අඩංගය. මෙම කාබනික සංයෝගයේ අණුවක මක්සිජන් පරමාණු කොපමණ ඇත් ද? ($\text{H}=1, \text{C}=12, \text{O}=16$)

 - 1
 - 2
 - 3
 - 4
 - 5

- පහත දී ඇති අණු වලින් / අයනවලින් අනෙක් ජ්වා වෙත හැඩා වන්නේ භැඩියක් ඇත්තේ කුමකටද?

 - SO_4^{2-}
 - $\text{S}_2\text{O}_3^{2-}$
 - PCl_4^+
 - NH_4^+
 - SF_4

- පහත දැක්වෙන සංයෝග අනුරින් වැඩිම දේවිඩුව සුරුණයක් ඇත්තේ කුමන සංයෝගයට ද?

- මූහුමිකරණය පිළිබඳව සත්‍ය නොවන්නේ පහත සඳහන් කුමන ප්‍රකාශය ද?

- දෙන ලද මූහුමිකරණයකින් සැදෙන මූහුමිකාක්ෂික වලට එකම හැඩියක් ඇත.
- මූහුමි කාක්ෂික වලින් π බන්ධන සැදීමට ඉඩ ඇත.
- sp^2 මූහුමි කාක්ෂික අතර කෝණය 120° හි.
- හයිබුරාකාබන වල සැම කාබන් පරමාණුවක් ම මූහුමිකරණය වී ඇත.
- දෙන ලද මූහුමිකරණයකින් සැදෙන මූහුමිකාක්ෂික වලට එකම ගක්තියක් ඇත.

8. අනු දෙකකිම යුගල නොඩු ඉලෙක්ට්‍රෝනය බැහිත් පහත සඳහන් කුමක ද?
- SO_2 හා NO
 - NO හා CO
 - NO හා NO_2
 - NO_2 හා N_2O_5
 - SO_2 හා NO_2
9. දැල්ලකින් උදිපතය වන H පරමාණු නියැයික ඉලෙක්ට්‍රෝන $n = 1, 2, 3, 4, 5$ යන ගක්ති මට්ටම වල ව්‍යාප්තව ඇත. බෝර් වාදය අනුව මෙම නියැයියෙන් පිටකරන විකිරණ වල විවිධ තරංග ආයාම සංඛ්‍යාව කොපමෙනුද?
- 4
 - 5
 - 8
 - 10
 - 15
10. X , Y හා Z යනු ආවර්තිතා වගුවේ අනුයාත, ආන්තරික නොවන මූල්‍යවා තුනකි. මෙම මූල්‍යවා වල පලමුවැනි සහ තෙවැනි අයනීකරණ ගක්ති පහත දී ඇත.

	X	Y	Z
පලමු වන අයනීකරණ ගක්තිය kJ mol^{-1}	1012	999	1251
තෙවැනි අයනීකරණ ගක්තිය kJ mol^{-1}	2912	3361	3822

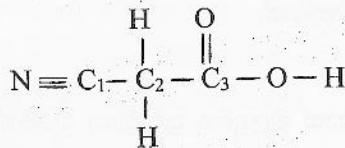
ආවර්තිතා වගුවෙහි X අන්තර්ගත කාණ්ඩය වන්නේ,

- 1
 - 2
 - 3
 - 4
 - 5
11. PCl_5 සංයෝග අනුවේ P හි මුහුම්කරණය පෙන්වුම් කරන මැදි පරමාණුව සහිත සංයෝග අනුව වන්නේ,
- PCl_3
 - SF_6
 - IF_5
 - XeF_6
 - IF_7
12. සංයෝගයක අනුක සූත්‍රය $M_4\text{O}_6$ වේ. සංයෝගයේ 18.88 g තුළ M මූල්‍යවා 10 g . අන්තර්ගත වේ. M හි සාපේක්ෂ පරමාණුක ස්කන්ධය
- 40 g
 - 54 g
 - 27 g
 - 12 g
 - 72 g
13. $M_2\text{CO}_3 \cdot x\text{H}_2\text{O}$ 0.6 g ති ඇති ඔක්සිජන් පරමාණු මුළු සංඛ්‍යාව 0.022 කි. $M_2\text{CO}_3 \cdot x\text{H}_2\text{O}$ සාපේක්ෂ අනුක ස්කන්ධය 300 නම් x හි අය කොපමෙනු ද?
- 4
 - 6
 - 8
 - 10
 - 12
14. ගැසුරු මුහුදේ කිමිදෙන්නන් සඳහා ඔක්සිජන් වායුව සමඟ He වායුව මිශ්‍ර කරයි. මුළු පිඩිනය 4.2 atm අංශික පිඩිනය 0.20 atm ද නම් පරිමාව අනුව මිශ්‍රණයේ ඇති O_2 ප්‍රතිශතය,
- 0.0476
 - 95.24
 - 4.76
 - 5
 - 74.6
15. $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4\text{Al}_2(\text{SO}_4)_3 \cdot 24\text{H}_2\text{O}$ හි ජලිය දාවණයක Al^{3+} 0.54 gdm^{-3} ප්‍රමාණයක් ඇත. මෙම දාවණයේ SO_4^{2-} සාන්දුණය කොපමෙනු ද? [N=14, H=1, S=32, O=16, Al=27]
- 0.01 moldm^{-3}
 - 0.02 moldm^{-3}
 - 0.03 moldm^{-3}
 - 0.04 moldm^{-3}
 - 0.05 moldm^{-3}

16. CH_4 (මෙතේ) 0.4 mol ක් ද ඔක්සිජන් 0.2 mol සහ නයිට්‍රෝන් අඩංගු වායු මිශ්‍රණයක මුළු ස්කන්ධය 24.0 g ක් වේ. වායු මිශ්‍රණයේ නයිට්‍රෝන් මවුල භාගය වනුයේ,
(C=12, H = 1, O = 16, N = 14)
- 0.571
 - 0.4
 - 4
 - 0.375
 - 0.3
17. බැවුනුදීලිනාවය යනු,
- ඇනායනය මගින් කුටායනයේ ඉලෙක්ට්‍රොන වලාව විකාශි කිරීමයි.
 - අයනික සංයෝග වල් පවතින ආකර්ෂණ බලයයි.
 - සහස්‍යුජ බන්ධන පවතින සංයෝගයක පරමාණු අයමාන නිසා ඇතිවන බැවුනුදීලිනාවයි.
 - කුටායනය මගින් ඇනායනයේ ඉලෙක්ට්‍රොන වලාව විකාශි කිරීමයි.
 - දායක බන්ධන වල ඇතිවන බැවුනුදීලිනාවයයි.
18. සංචාර දාස් භාජනයක් තුළ නයිට්‍රෝන් වායුව 1.68g ක් අඩංගු වේ. එම භාජනය තුළ X නම් තු වායුවක් එකතු කර උෂ්ණත්වය පළමු උෂ්ණත්වය මෙන් දෙගුණයකට ගෙන එන ලදී. එවිට එහි පිඩිනය මුළු පිඩිනය මෙන් තුන් ගුණයක විය. එකතු කළ X වායුවේ මවුල ගණන වනුයේ, (X හා නයිට්‍රෝන් අතර ප්‍රතික්‍රියාවක් නොමැතු) (N=14)
- 0.12
 - 0.18
 - 0.06
 - 0.09
 - 0.03
19. 25°C පවතින CO වල වර්ග මධ්‍යන්‍ය ප්‍රවේගය ඔක්සිජන් වල වර්ග මධ්‍යන්‍ය ප්‍රවේගයට සමාන වන්නේ පහත කවර කාමර උෂ්ණත්වයේ දී ද?
- 18 K
 - 72.24 K
 - 216.7 K
 - 298 K
 - 0 K
20. 14 වන කාණ්ඩයේ කාබන් හා සිලිකන්හි ප්‍රහේද කිහිපයක් සම්බන්ධයෙන් පහත ප්‍රකාශන විළින් හිටුරදී වන්නේ,
- මිනිරන් වල කාබන් sp^2 මූහුම්කරණයට ලක්වේ ඇති අතර එම කාබන් වල සියලුම කාක්ෂික එකම තළයේ පිහිටයි.
 - SiO_2 පරමාණුක දැලිසේ Si පරමාණුව sp^3 මූහුම්කරණයට ලක් වී ඇතේ.
 - දියමන්ති වල කාබන් sp^3 මූහුම්කරණයට ලක් වී ඇති අතර එම කාබන් වල සියලුම කාක්ෂික එකම තළයේ පිහිටයි.
 - SiO_2 අණුව රේඛිය වන අතර එහි Si වටා ඉලෙක්ට්‍රොන පුගල 4 ක් ඇතේ.
 - SiO_2 වල Si හා ඔක්සිජන් අතර පාර්ශ්වීක අනිව්‍යාදනය සිදු වී බන්ධන ගක්තිමත් වී ඇතේ.
21. උෂ්ණත්වය 25°C දී හා පිඩිනය $1.0 \times 10^5 \text{ Pa}$ දී, වායුවක සනාථ්‍ය 1.277 gdm^{-3} නම් වායුවේ සාපේක්ෂ අණුක ස්කන්ධය වනුයේ,
- 30
 - 42
 - 36
 - 28
 - 52
22. හොඟ විකිත්සක (physiotherapy) ප්‍රතිකාර සඳහා ගොඳා ගනු ලබන විෂ්දුත ව්‍යුමිනක වරණාවලියේ කිරණ විශේෂයන් වන්නේ,
- පාර්ශමීඩුල
 - ක්ෂේද තරංග
 - X - කිරණ
 - අධ්‍යාරක්ත තරංග
 - රේඛියෝ තරංග

23. ආවර්තනා වගුවට අයන් අනුයාත මූලද්‍රව්‍ය පහක සම්මත ප්‍රථම අයනීකරණ එන්තැල්පින් 1400, 1310, 1680, 2080 සහ 494 kJ mol^{-1} වේ. මෙම මූලද්‍රව්‍ය,
- ආවර්තයක ප්‍රථම මූලද්‍රව්‍ය පහ වේ.
 - ආවර්තයක අවසාන මූලද්‍රව්‍ය පහ වේ.
 - කිසියම් ආවර්තයක අවසාන මූලද්‍රව්‍ය හතර සහ රැලුත ආවර්තයේ පළමු මූලද්‍රව්‍ය වේ.
 - කිසියම් ආවර්තයක අවසාන මූලද්‍රව්‍ය සහ රැලුත ආවර්තයේ පළමු මූලද්‍රව්‍ය හතර වේ.
 - සියල්ල d ගොනුවේ මූලද්‍රව්‍ය වේ.
24. සංයුරුතාව 2ක් වන M නම් ලෝහයේ කාබනේටය තාපගත කළ විට ලෝහයේ ඔක්සයිඩය සහ CO_2 ලබාදෙන ලදී. ලෝහ කාබනේටයෙහි 1.324 g ක් සම්පූර්ණයෙන් තාප වියෝගනය කළ විට 0.395 g CO_2 පිට විය. M ලෝහය වන්නේ,
- Ca
 - Ni
 - Sr
 - Cu
 - Mn
25. වායු සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් ප්‍රකාශන විලින් කවරක් සත්‍ය වේද?
- වායුවක සම්ඩීඩ්‍යාතා සාධකය හරියටම එක හෝ රට අඩු අයයක් ගනී.
 - කාමර උෂේණත්වයේදී ඉතා අධික පිඩිනයක් යෙදිමෙන් ඕනෑම වායුවක් දුව කළ හැකිය.
 - සෙස්ද්ධාන්තිකව සලකා බැලුවහාන් පරිපූර්ණ වායුවක අණු අතර ගැටුම් සිදුවිය නොහැක.
 - එකම උෂේණත්වයේදී තාත්වික වායුවක PV ඉණිතය, පරිපූර්ණ වායුවකට වඩා අඩුවිය නොහැක.
 - උෂේණත්වය වැඩි වන විට වායුවල උපරිම සම්භාව්‍යතා වෙයය වැඩිවන අතර වායු වර්ගය අනුව එහි අයය වෙතන් වේ.
26. N_2O (නයිට්‍රොස් ඔක්සයිඩ්) අනුවේ ස්ථායී ලුවිස් වුළුහය සම්බන්ධයෙන් සත්‍ය වන්නේ,
- අණුව සැදීමට දායක සහසංයුත බන්ධන දෙකක් සහභාගී වේ.
 - අණුව මත මුළු ඉලෙක්ට්‍රොන යුගල සංඛ්‍යාව හතරකි.
 - අනුවේ පරමාණු සකස්වීම N-O-N ආකාරයේ වේයි.
 - අනුවේ එක් නයිට්‍රොන් පරමාණුවක් මතට සාණ ආරෝපණයක් ලැබෙන අතර ඔක්සිජන් පරමාණුව දින ආරෝපිත වේ.
 - එහි එක් නයිට්‍රොන් පරමාණුවක් මත එකසර ඉලෙක්ට්‍රොන යුගලයක් පවතින අතර අනෙක් නයිට්‍රොන් පරමාණුව මත එකසර ඉලෙක්ට්‍රොන යුගල නැත.
27. X නම් සනයක් 100°C ට මදක් ඉහළ උෂේණත්වයකදී දුව වේ. එය විලින අවස්ථාවේදීවත් විදුල්‍යතය සන්නයනය නොකරයි. එය කාබනික දාවක වල භොධින් දාවනය වේ. X හි සහ අවස්ථාව,
- පරමාණුක දැලිසකි.
 - අයතික දැලිසකි.
 - මුළුය අණුක දැලිසකි
 - නිරුහුතීය අණුක දැලිසකි.
 - ලෝහක දැලිසකි.
28. මිනිරන් හා දියමන්ති $-\text{C}$ හි බහුරුපී ආකාර දෙකකි. මිනිරන්වලට ස්නේහක ග්‍රැන තිබීමටත් දියමන්ති වලට එම ග්‍රැනය නොකිනිමටත් හේතුව විය හැක්කේ මිනිරන්වල.
- සවල අයන තිබීම
 - විස්ථාන ගත වූ ඉලෙක්ට්‍රොන තිබීම.
 - ස්ථරයන්හි C අෂ්යතලිය හැඩියක පහිටිම.
 - ස්ථර අතර සහසංයුත බන්ධන තිබීම.
 - ස්ථර අතර ලන්ධන් බල තිබීම.

29.

ඉහත ව්‍යුහයේ C_1 , C_2 හා C_3 ලෙස දක්වා ඇති කාබන් පරමාණුවල මූහුමිකරණයට නිවැරදිව දක්වා ඇති පිළිබුරු කුමක්ද?

C_1	C_2	C_3
i. sp	sp^3	sp
ii. sp	sp^3	sp^3
iii. sp^3	sp^3	sp^2
iv. sp^2	sp^3	sp^2
v. sp	sp^3	sp^2

30. 200K උෂේණක්වය යටතේ දැඩි බදුනක් තුළ CH_4 හා He වැයුන්ගේ මිශ්‍රණයක් පවතී. එහි අඩංගු He ස්කන්ධ ප්‍රතිශතය 4%ක් වේ. මිශ්‍රණයේ අඩංගු He පරිමා ප්‍රතිශතය වනුයේ,

(H = 1, He = 4, C = 12)

i. 14.3% ii. 28.3% iii. 40% iv. 60.5% v. 85.7%

1	2	3	4	5
a හා b නිවැරදිය	b හා c නිවැරදිය	c හා d නිවැරදිය	a හා d නිවැරදිය	වෙනත් ප්‍රතිඵාරයක් නිවැරදිය.

31. පහත සඳහන් ප්‍රකාශ වලින් කුමනා එක / ඒවා සත්‍ය වේද?

- a) ඉලෙක්ට්‍රොෂ්න වලට අංශුමය මෙන්ම තරංගමය ලක්ෂණයද ඇත.
- b) ප්‍රෝටෝනායක්, නියුමෝනයකට වඩා බරින් වැඩිය.
- c) සැම පරමාණුවක ම ඉලෙක්ට්‍රොෂ්න, ප්‍රෝටෝනා සහ නියුමෝන් ඇතුළු.
- d) සැම අයනයක ම එක් ප්‍රෝටෝනායකටත් ඇතුළු.

32. පරමාණුවක ව්‍යුහය නිර්ණය කිරීම විසර්ජනය තැන පරික්ෂණ වලදී අනාවරණය කරගනු ලැබූ බන කිරණ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් කවර ප්‍රකාශය / ප්‍රකාශ සත්‍ය වේද?

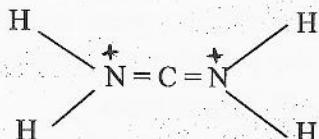
- a) ඒවා කැනෙක්ඩ් කිරණ සමග සෞයා ගනු ලබන අතර, සිදුරු සහිත කැනෙක්ඩ්යක පිටුපස පෙදෙසේදී දක්නට ලැබෙන දීප්තියට හේතු වේ.
- b) ඒවා සැදෙන්නේ පරමාණු වලින් හේ අණුවලින් ඉලෙක්ට්‍රොෂ්න ඉවත්වීමෙනි.
- c) ඒවා අවශ්‍ය වායුවෙන් ස්වායක් ස්කන්ධ සහිත අංශුවලින් සමන්වීත වේ.
- d) ඒවා විද්‍යුත් හේ ව්‍යුහක ක්ෂේත්‍ර වල බලපැමුව ලක්නොවේ.

33. N_2 අණුව සම්බන්ධයෙන් සත්‍ය වන්නේ,

- a) පරුෂවික අතිච්ඡාන දෙකක් සිදුවන අතර අණුවේ හැඩිය රේඛිය වේ.
- b) සිග්මා බන්ධන දෙකක් සැදෙමින් නයිටිර්ජන් පරමාණුවක් මත එකසර ඉලෙක්ට්‍රොෂ්නයක් බැහින් ඉතිරි කරයි.
- c) පසි බන්ධන දෙකක් සාදනා අතර සිග්මා බන්ධනය පහසුවෙන් තොකිලුනත් පසි බන්ධනය පහසුවෙන් බිඳ දැමීය තැක.
- d) රේඛිය අතිච්ඡාන එකක් සිදුවන අතර නයිටිර්ජන් පරමාණුවේ ඉලෙක්ට්‍රොෂ්න අජ්යකය පුරවා ගෙන ඇතුළු.

34. අයන වලින් සැදුනු සංයෝගයක් සම්බන්ධයෙන් සත්‍ය වන්නේ,
- සාමාන්‍යයෙන් ඉහළ ද්‍රව්‍යාංකයක් පවතී.
 - විදුත් සාන්තාවයෙන් එකිනොකට බොහෝ වෙනස මූල්‍යවා ප්‍රතික්‍රියා වීමෙන් සැදේ.
 - විලින කළ විට විදුත්‍ය සන්නයනය කරයි.
 - සාමාන්‍යයෙන් නිර්මුලිය දාවක වල නොදින් දිය වේ.
35. පිළිවෙළින් සවනා ගුණයක් සහ විත්ති ගුණයක් වන්නේ පහත කුමක් / කුමන ඒවාද?
- මුළුලික උත්පාදන එන්තැල්පිය, ස්කන්ඩය
 - සණත්වය, පරිමාව
 - පිඩිනය, මුළුලික පරිමාව
 - එන්ට්‍රොපිය, වර්තන අංකය
36. චුම්හක ක්වොන්ටම් අංක වලින් නිරුපණය වන කාක්ෂික පිළිබඳ අසත්‍ය මින් කුමක් / කුමන ඒවාද?
- එක් උප ගක්ති මට්ටමක් තුළ ඇති කාක්ෂික ගක්තියෙන් සමාන වේ.
 - ඉලෙක්ට්‍රොන පිරිමේදී අර්ථ ලෙස පිරි පසුව සම්පූර්ණ වේ.
 - සැම උප ගක්ති මට්ටමකම එකම කාක්ෂික සංඛ්‍යාවක් ඇත.
 - එකම වුම්හක ක්වොන්ටම් අංකයක් සහිත කාක්ෂික අතර ඉලෙක්ට්‍රොන භූවමාරු විම සිදු වේ.
37. පහත වගන්ති වලින් අසත්‍ය ප්‍රකාශය / ප්‍රකාශ වන්නේ,
- PCl_5^- අයනයේ සැම $P-Cl$ බන්ධනයකම ගක්තිය එකම අගයකි.
 - CO_2 (g) වල අන්තර් අණුක ද්වීඩුව - ද්වීඩුව ආකර්ෂණ බල ඇත.
 - කිහිම අයනික සංයෝගයක තුළ සහසංශ්‍යා බන්ධන තිබිය නොහැක.
 - චිනැම සහසංශ්‍යා සංයෝගයක ද්‍රව්‍යාංක, තාපාංක අයනික සංයෝගයකට සාලේක්ෂව අඩු අගයක් දරයි.
38. වායුවක වර්ග මධ්‍යනා මූල ප්‍රවේගය $\sqrt{C^2}$ සම්බන්ධව පහත කුමක් සත්‍ය වේද?
- වායුවේ උෂ්ණත්වය දෙගුණ කළ විවිධ C^2 දෙගුණ වේ.
 - වායුවේ පිඩිනය දෙගුණ කළ විවිධ C^2 දෙගුණ වේ.
 - වායුවේ පරිමාව දෙගුණ කළ විවිධ C^2 හි අගය අවික් වේ.
 - වායුව කුමක් ව්‍යවත් එකම උෂ්ණත්වයේදී වායුවලු C^2 එකම අගයක් ගනී.
39. වායු සම්බන්ධයෙන් පහත කුමන ප්‍රකාශය සත්‍ය වේද?
- පරිපූරණ වායුවක් ද්‍රව්‍ය කළ තොගුකිය.
 - චිනැම තාත්වික වායුවක් යම් උෂ්ණත්වයකදී හා පිඩිනයකදී ද්‍රව්‍යකරණය කළ හැකිය.
 - තාත්වික වායුවක සම්පිළිච්‍රා සාධකය හරියටම 1 විය නොහැක.
 - තාත්වික වායුවක් තුළ සිදුවන සැම ගැටුමක්ම පූර්ණ ප්‍රත්‍යාස්ථා වේ.

40.

ඉහත ව්‍යුහය සම්බන්ධයෙන් සත්‍ය ප්‍රකාශය / ප්‍රකාශ මොනවාද?

- a) N පරමාණු sp^2 ලෙස මූහුම්කරණය වී ඇත.
- a) සියලුම පරමාණු එකම තලයක පිහිටි.
- b) N හි ඔක්සිකරණ අංකය ගුනා වේ.
- c) C පරමාණුව sp ලෙස මූහුම්කරණය වී ඇත.

	පළමු ප්‍රකාශය	දෙවන ප්‍රකාශය
1	සත්‍යය	සත්‍ය වන අතර පළමුවැන්ත නිවැරදිව පහදා දේ.
2	සත්‍යය	සත්‍ය වන අතර පළමුවැන්ත නිවැරදිව පහදා නොදේ.
3	සත්‍යය	අසත්‍යය
4	අසත්‍යය	සත්‍යය
5	අසත්‍යය	අසත්‍යය

	පළමු ප්‍රකාශය	දෙවන ප්‍රකාශය
41.	මක්සිජන් හි පළමු වන අයනීකරණ ගක්තිය නයිටිට්‍රජන් හි එම අගයට වඩා අඩුය.	$O_{(g)}$ වලින් $O^{2-} (g)$ සැදීම සඳහා අවශ්‍ය වනුයේ $N_{(g)}$ වලින් $N^{3-} (g)$ සැදීමට වඩා අඩු ගක්තියකි.
42.	හයිටුජන් පරමාණුක වර්ණවලිය රේඛා වර්ණවලියකි.	වර්ණවලියේ එක් එක් රේඛාව හා සම්බන්ධ ගක්තිය, රේඛාවට අනුරුප ඉලෙක්ට්‍රෝනික මට්ටමේ ගක්තියට සමාන වේ.
43.	CH_3Cl අණුවෙහි සියලුම බන්ධන කොළඹවල අඟ 109.5° වේ.	මෙම සංයෝග අණුවෙහි C පරමාණුව sp^3 මූහුම්කරණයේ වේ.
44.	යම් උෂ්ණත්වයකදී ක්ලෝරීන් වායුවේ අණුවල මධ්‍යනා වේගය එම උෂ්ණත්වයේදී ජ්ලුටෝරීන් වායුවේ අණුවල මධ්‍යනා වේගයට වඩා වැඩිය.	ක්ලෝරීන් වායුවේ මුවලික ස්කන්ධිය ජ්ලුටෝරීන් වායුවේ මුවලික ස්කන්ධියට වඩා වැඩිය.
45.	$KCl_{(s)}$ විද්‍යුත්‍ය සන්නයනය කරයි.	$KCl_{(s)}$ දැලිසෙහි K^+, Cl^- අඩංගු වේ.
46.	HF හි තාපාංකය H_2O හි තාපාංකයට වඩා ඉහළ වේ.	$H - F$ බන්ධන විසටන ගක්තිය O - H බන්ධන විසටන ගක්තියට වඩා ඉහළ වේ.
47.	පරිපූර්ණ භැසිටිම උපකල්පනය කළවිට සංඡිංහී O_2 හා N_2 හි සම පරිමා තුළ සම මුවල ප්‍රමාණයක් අඩංගු වේ.	සංඡිංහී O_2 හා N_2 හි සම පරිමා තුළ සම මුවල ප්‍රමාණයක් අන්තර්ගත වේ.
48.	$IOCl_s$ අණුවේ හැඩිය අඡ්‍යතලිය වේ.	$IOCl_s$ හි බන්ධන කේ පමණක් ඇත.
49.	සියලු කුටායන වල අරය අනුරුප උදාහිත පරමාණුවේ අරයට වඩා අඩුවේ.	කුටායනයක් සැදෙන විට සෑල තාෂේකී ආරෝපණය වැඩිවේ.
50.	සහස්‍ර ආයුර්ධ්‍යීක වන්නේ නිර්මාලිය දාවක වල පමණි.	සහ සංයුත බන්ධන සැම විටම අයනික වැඩියි වලට යාලේක්ෂණ යුතුවල වේ.

අධ්‍යායන පොදු සහතික පත්‍ර (ලසස් පෙළ) විභාගය

General Certificate of Education (Advanced Level) Examination

රසායන විද්‍යාව
Chemistry

12 ගුණීය
Grade 12

කාලය
පැය තුනකි

ව්‍යුහගත රචනා

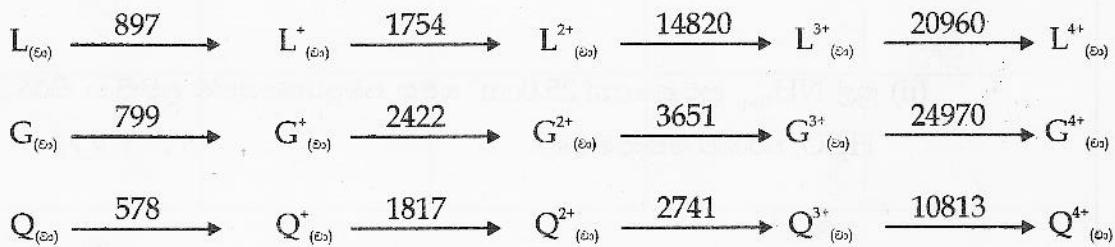
01. a- (i) පදාර්ථයට විද්‍යුත් ස්වභාවයක් ඇති බවට සාක්ෂි 2ක් ඉදිරිපත් කරන්න.

.....
.....

- (ii) ඉහත සාක්ෂිවලට බෝල්ටන්ගේ පරමාණුක වාදයේ කුමන කරුණු විරැදුෂ්‍ය වේද?

.....
.....

- b- L, G සහ Q යන මූල්‍යවා තුනෙහි අයනිකරණ ශක්ති මුළුයට කිලෝ ජ්ල්වලින් පහත දක්වා ඇත.

- (i) ඉහත සඳහන් මූල්‍යවා වලින් ආවර්තනා වගුවේ එකම කාණ්ඩයට අයන් වන මූල්‍යවා කවරේද?
එබගේ පිළිතුර සඳහා හේතු කෙටියෙන් සඳහන් කරන්න.

.....
.....

- (ii) අනික් මූල්‍යවා අයන් විය හැක්කේ ආවර්තනා වගුවේ කුමන කාණ්ඩයටද?

.....
.....

- (iii) L, G සහ Q යන මූල්‍යවා තුනෙහි පරමාණුක අරවල එබ බලාපොරොත්තු වන විවෘතය හේතු දෙමින් දක්වන්න.

.....
.....

.....
.....

c- 300K හිදී මිලි ලිටරයකට ගැමීම් 1.039ක සනත්වයක් ඇති ලවණ දාචණයක බර අනුව 3.8% ලවණ අඩංගු වේ. ලවණ ප්‍රමාණයෙන් 75% සෝබියම් ක්ලෝරයිඩ් වන අතර 10% මැග්නිසියම් ක්ලෝරයිඩ් වේ. (සා.ප.ස. Na=23, Mg=24, Cl=35.5)

(i) ලවණ දාචණයේ ඇති සෝබියම් ක්ලෝරයිඩ් සාන්දුණය මිලිලිටරයට ගැමීම් කොපමෙන්ද?

(ii) ලවණ දාචණයේ ඇති Mg^{2+} අයන සාන්දුණය ලිටරයට මධුල කොපමෙන්ද?

d- ඇමෝනියම් හයිඩ්‍රොක්සයයිඩ් දාචණයක NH_3 28.0 (w/w) වේ. මෙහි සනත්වය 0.899 g cm^{-3} වේ.

(i) මෙම දාචණය උපයෝගී කරගෙන $0.100 \text{ mol dm}^{-3}$ ලවණ 500 cm^3 සාදා ගැනීමට වෙත් කරගෙන යුතු මූල් දාචණයේ පරීමාව කොපමෙන්ද?

(ii) මූල් $NH_{3(\text{aq})}$ දාචණයෙන් 25.0 cm^3 සමග සම්පූර්ණයෙන්ම ප්‍රතික්‍රියා කිරීමට අවශ්‍ය 0.10 mol dm^{-3} H_2SO_4 පරීමාව කොපමෙන්ද?

02. a- (i) $BeCl_2$ අනුව රේඛීය වන අතර F_2O අනුව කේෂාකාර වේ. මේ අනු දෙකේ හැඩා වෙනස් වන්න මන්දුයි පහදන්න.

.....
.....
.....
.....

(ii) පරමාණුක කුමාංකය 40 වන මූලුව්‍යයේ ඉලෙක්ට්‍රෝන වින්‍යාසය $1s^2 2s^2$
අංදි වශයෙන් සාමාන්‍ය ආකාරයට ලියන්න.

.....
.....
.....

b- M තැමැති මූලුව්‍යයේ ඉලෙක්ට්‍රෝන වින්‍යාසය $(n-1)s^2(n-1)P^6(n-1)d^{10}ns^2np^2$ වර්ගයට අයත්වන අතර $n > 3$ වේ.

(i) M වලින් අපේක්ෂා කරන ප්‍රධාන සංයුරුතා දෙක ලියන්න.

.....
.....
.....

(ii) M ආන්තරික නොවන මූලධර්මයක්ද? 'මධ්‍ය' හෝ 'තැන්' ලියා මෙටි පිළිතුර දක්වන්න.

.....

.....

.....

(iii) Na_2CO_3 අණුව සඳහා තින් කතිර සටහන අදින්න.

(iv) අණුක සුතුය $\text{POBr}_3 / \text{S}_2\text{O}_2\text{HBr}$ ඔබ සොයාගත්තා යැයි සිනන්න. මේ අණුව සඳහා ඔබ යෝජනා කරන ව්‍යුහ අදින්න.

(v) ඇප්‍රෝමිනියම් ක්ලෝරපීඩ් අණුවක සාපේක්ෂ අණුක ස්කන්ධය 267 වන බව පවසයි. එම අණුව දැක්වීමට ව්‍යුහය ඇද දක්වන්න.

c- (i) පරමාණුක ක්‍රමාංකය (Z) ගණන්වන්න.

.....

.....

.....

(ii) පරමාණුක ක්‍රමාංකය සේවීමට වැදගත් වූ පරික්ෂණ විසින් ඉදිරිපත් කරන ලදී.

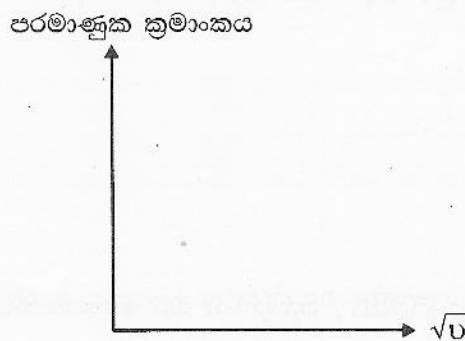
(iii) එම පරික්ෂණය සම්බන්ධයෙන් පහත කරුණු සම්පූර්ණ කරන්න.

- පරමාණුක ක්‍රමාංකය ද්‍රෝනා ලේඛනය මූලද්‍රව්‍ය කීපයක් ගෙන ඒවාට වැදීමට සලස්වන ලදී.

- එවිට පිටවන වර්ණාවලිය වර්ණාවලික්ෂ නා උපකරණ මගින් පරික්ෂා කර යම් ග්‍රේනියක ප්‍රධාන රේඛාවේ (K ග්‍රේනියේ Ka රේඛාව) මැනෙනු ලැබේ.

- එම සංඛ්‍යාතයේ මූලය ගණනය කරගෙන \sqrt{b} ඉදිරියේ පරමාණුක ක්‍රමාංකය

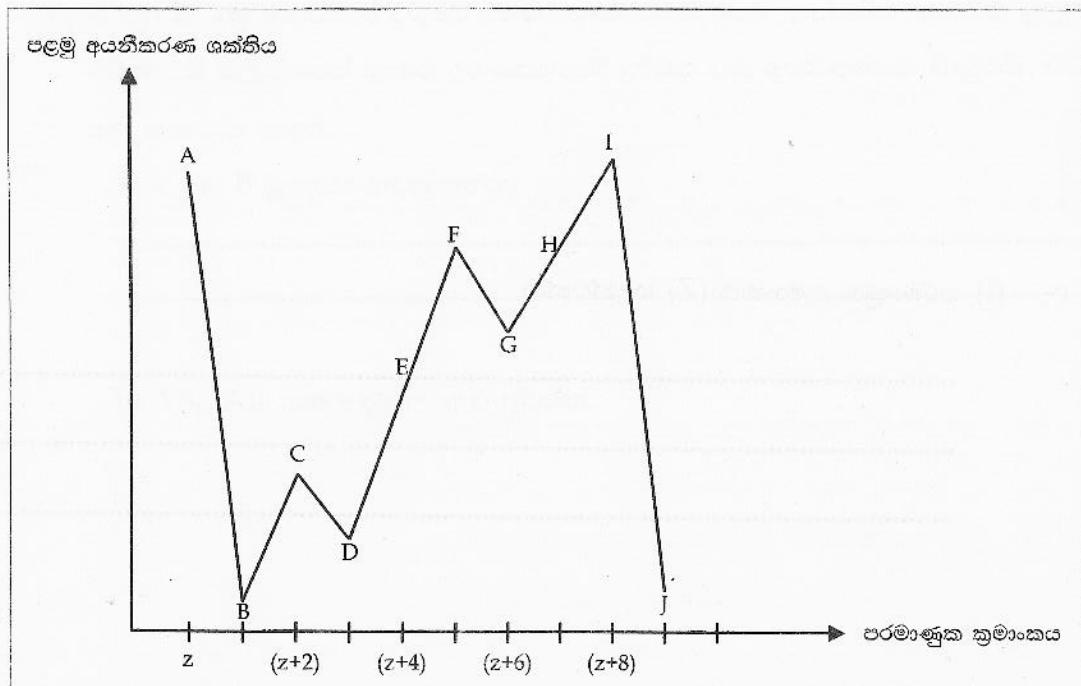
ගත කරනු ලැබේ.

- දැන් මූලද්‍රව්‍ය ගෙන එයට කළින් ආකාරයට ප්‍රාථමික X කිරණ වැනින්නට සලස්වා K ග්‍රේනියේ Ka රේඛාවේ සංඛ්‍යාතය මැනා එමගින් \sqrt{b} තීරණය කර එම අගයට අදාළ පරමාණුක ක්‍රමාංකය මගින් තීරණය කරයි.

03. a- A, B, C, D, E, F, G, H, I සහ J යනු පරමාණුක ක්‍රමාංකය $z, (z+1), (z+2)$ ($z+9$)

වන ආවර්තිනා වගුවේ අනුයාත මූලද්‍රව්‍ය දායකි. A සිට J දක්වා වූ මූලද්‍රව්‍යවල පළමු අයනීකරණ ගත්ති විවෘතය පෙන්වන දළ ප්‍රස්ථාරය පහත දැක්වේ.

- (i) ඉහත සඳහන් මූලද්‍රව්‍ය දහය ආවර්තිකා වගුවේ කාණ්ඩ අතර වරැඹිකරණය කරන විට සමහර කාණ්ඩ වලට එක් මූලද්‍රව්‍යයකට වඩා අයත් විය හැකිය. මෙම කාණ්ඩ හඳුනාගෙන ඉහත මූලද්‍රව්‍යවලින් කවරක් එම කාණ්ඩවලට අයත් වේ දැයි හේතු දක්වමින් ලියන්න.
-
-
-
-
-
-
-
-

- (ii) මේ මූලද්‍රව්‍යවලින් දෙවන අයනීකරණ ගක්තියක් ඇති මූලද්‍රව්‍යය කවරද? ඔබේ පිළිතුරට හේතු දක්වන්න.
-
-
-
-
-
-
-

- (iii) මේ මූලද්‍රව්‍යවලින් වඩාත්ම විද්‍යුත් සානා මූලද්‍රව්‍යය කවරද?
-
-

- (iv) මේ මූලද්‍රව්‍යවල දෙවන අයනීකරණ ගක්තිය විවෘතය වන ආකාරය පෙන්වන දළ ප්‍රස්ථාරය ඉහත සටහනේම අදින්න.
-

b- මේ මූලද්‍රව්‍ය සලකා අසා ඇති ප්‍රශ්නවලට ඒ ඇශ්‍රුරින් පිළිතුරු සපයන්න.

(Na, Rb, Ca, Mn, Zn, B, F, Ar)

- I (i) විව්‍ලා ඔක්සිකරණ අවස්ථා දක්වන මූලද්‍රව්‍යයක් සඳහන් කරන්න.
-

- (ii) එම මූලද්‍රව්‍යයේ සැදැන සියලු ඔක්සයිඩ්වල රසායනික සූත්‍ර ලියන්න.
-

- II (i) ද්වීත්ව සානා අරෝපණයක් සහිත ඔක්සේ ඇනායනයක් සාදන මූලද්‍රව්‍යයක් නම් කරන්න.
-

- (ii) එම ඔක්සේ ඇනායනයේ සූත්‍රය ලියන්න.
-

III (i) අවුම කාඩාංසයක් සහිත මූලද්‍රව්‍ය කවරේ?

(ii) මබේ පිළිතුරට හේතු පහදන්න.

IV (i) කළීය ව්‍යුහයක් සහිත අණුවතින් යුතු ක්ලෝරයිඩයක් සාදන මූලද්‍රව්‍යයක් කවරේ?

(ii) එම අණුවේ හැඩය දක්වමින් එහි ව්‍යුහ පහත අදින්න.

V (i) උනයගුණී ඔක්සයිඩයක් සාදන d ගොනුවට අයත් මූලද්‍රව්‍යයක් නම් කරන්න.

04. (i) O_2, O_2^{-1}, O_2^{+2} යන ප්‍රෘතීන් තින් කතිර සටහන් අදින්න.

(ii) A සහ B යනු ආවර්තික වගවේ එකම කාණ්ඩයකට අයත් ආන්තරික නොවන මූලද්‍රව්‍ය 2කි.

එයින් එක් මූලද්‍රව්‍යයක් කාමර උෂ්ණත්වයේදී ද්‍රව්‍යයක් වන අතර අනෙක වායුවකි. එවා AB_3, AB_5 යන සංයෝග සාදයි.

a) A සහ B මූලද්‍රව්‍ය හඳුනාගන්න.

.....

b) AB_3, AB_5 යන අණුවල හැඩ අදින්න.

(iii) පහත වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

අණුව / අයනය	විකරෙනු ජීකක ගණන	අවකාශීය ඉලෙක්ට්‍රෝන ව්‍යුපතිය නම්නේ දක්වන්න	හැඩය රෘම්බික සටහන දක්වන්න	මධ්‍ය පර්මාණුවේ මි'කරණ අංකය
ICl_4^-				
CH_3^+				
XeOF_2				
SF_4				
PO_4^{3-}				
POCl_3				

(iv) එක්නරා ඩොලමයිටි පූභු සාම්පලයක සිලිකා 30% (w/w) මිශ්‍රව පවතී. සාම්පලයෙන් 2gක් නියත බරක් ලැබෙන තෙක් රත් කළ විට ගේෂයේ බර 1.30g ක් විය.

a) බොලමයිට්වල ඇති CaCO_3 ස්කන්ධ ප්‍රතිශතය සොයන්න.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

b) CaCO_3 , MgCO_3 සහ සිලිකාවල මුළු අනුපාතය ගණනය කරන්න.

රචනා

ප්‍රශ්න සියල්ලටම පිළිතුරු සපයන්න

01. a- Z යන සරල ස්ථිරිකය තුළ Na, O, C, H පමණක් අඩංගු වේ. එහි සෙකන්ධය අනුව සැලකීමේදී Z - 8.624g හි Na, O, C, H සෙකන්ධ විශ්ලේෂණ 2.024g, 5.632g, 0.528g සහ 0.44g වේ. H පවතින්නේ ස්ථිරික ජලය ලෙස පමණි. (Na=23, C=12, O=16, H=1)
- Z හි ආනුභාවික සුතුය නිර්ණය කරන්න.
 - Zවල සා.අ.ස. 19ක් වේ නම් අනුක සුතුය අපෝහනය කරන්න.
 - ඉහත ආරම්භක මිශ්‍රණයේ පරිමාව $7.32 \times 10^{-3} \text{ m}^3$ වන රික්ත බදුනක දමා නියන සෙකන්ධයක් ලැබෙන තුරු යම් උෂ්ණන්වයකට තාප කරන ලදී. මෙටිට බදුන තුළ පිඩිතය 1atm විය. සියලු වායු පරිපූරණ ලෙස හැඳිලිව යැයි සැලකු විට තාප කළ උෂ්ණන්වය සොයන්න.
- $(R = 8.314 \text{ Jmol}^{-1}\text{K}^{-1})$
- b- (i) පරිපූරණ වායුවක් සඳහා පිඩිතය එදිරිව සම්පිළිතා සාධනය විවෘතය වන ආකාරය ප්‍රස්ථාරයකින් දක්වන්න.
- (ii) ඉහත අක්ෂ හාවිතයෙන්ම එකම වායුවක් සඳහා වෙනස් උෂ්ණන්ට දෙකක් සඳහා වන විවෘතය ප්‍රස්ථාරයකින් දක්වන්න.
- (iii) ඉහත (ii) ප්‍රස්ථාරයන් ලැබෙන නිගමන 2ක් සඳහන් කරන්න.
- (iv) පරිපූරණ වායුවක් සඳහා පහත අවස්ථාවලට අදාළව ප්‍රස්ථාර නිරූපණය කර දක්වන්න.
- 1) අනුක වෙශයට එදිරිව අනුවල සම්පිළිතා සහනත්වය අතර විවෘතය
 - 2) p පිඩිතය යටතේම ඉහත වායු සෙකන්ධයේ උෂ්ණන්වය ඇඩුකළ විට ලැබෙන විකුත ඉහත සටහනේම ඇදි එය x ලෙස නම් කරන්න.
 - 3) ඉහත වායුවේම තවත් සාම්පූර්ණයක් T උෂ්ණන්වය යටතේදීම එහෙත් විඩා ඉහළ පිඩිතයක් යටතේ කළේන් කි හාජනයේම බහා සංවිධාන ඇතිවිට ලැබෙන ප්‍රස්ථාරය ඉහත ප්‍රස්ථාරයේම ඇදි එය y ලෙස නම් කරන්න.
02. (i) දාවණයක සාන්දුණය යන පදය අර්ථ දක්වන්න.
- (ii) සාන්දු HNO₃, අමුල දාවණයක ප්‍රතිගත සාන්දුණය 40% ක් වන අතර එහි විශිෂ්ට ගුරුත්වය 1.26ක් වේ.
- මෙම දාවණයේ මුළුක සාන්දුණය කොපමෙන්ද?
 - දාවණයේ මුළුලියතාවය කොපමෙන්ද?
 - ඉහත දාවණය හාවිතා කර 0.4 mol dm^{-3} HNO₃, අමුල දාවණයෙන් 1 dm^3 ක් ලබා ගන්නා අයුරු පැහැදිලි කරන්න.
- (iii) (NH₄)₂SO₄.Fe(SO₄)₂.24H₂O යන ලෙඛනයේ 4.82g ක් ආසුනු ජලය 100cm³ ත දියකර එය 500cm³ දක්වා තතුක කරන ලදී.
- ඉහත දාවණයේ SO₄²⁻ අයනවල මුළුලික සාන්දුණය ගණනය කරන්න.
 - ඉහත තතුක කරන ලද දාවණයෙන් 100cm³ ක පැනි SO₄²⁻ අයන සම්පූර්ණයෙන් ඉවත් කිරීම සඳහා 0.05 mol dm^{-3} BaCl₂ දාවණයෙන් කොපමෙන් පරිමාවක් අවශ්‍ය වේද?
 - ඉහත තතුක කරන ලද දාවණයෙන් 100cm³ කට 6 හිදි ගණනය කර ලැබුණු BaCl₂ පරිමාව දමා සැපුණු සුදු අවක්ෂේපය පෙර වෙන් කළ විට පෙරණයේ ඇති Cl⁻ අයනවල සාන්දුණය සොයන්න. (Fe=56, N=14, S=32, O=16, H=1)
- (iv) 25°C දී සංඛ්‍යාදී ජලයේ මුළුලික සාන්දුණය ගණනය කරන්න. 25°C ජලයේ සහනත්වය 0.9970 g ml^{-1} වේ.

03. a- (i) සංයෝගක අණුක පූතුය, ආනුහාවික පූතුය යන පද පැහැදිලි කරන්න.
- (ii) පරිසිදු කරන ලද ස්වභාවික රබරවල අරධ පූක්ෂීම වියලේෂණයකදී එහි $H = 11.9\%$ ක් ද
 $C = 88.1\%$ ක් ඇති බව දැක්වීම්. රබරවල ආනුහාවික පූතුය සොයන්න.
- (iii) ස්වභාවික රබර නියැදියක සා.අ.ස්. 6.81×10^3 නම් එහි අණුක පූතුය සොයන්න.
- (පැ.පු. ස්වභාවික රබර යනු බහු අවයවික එළයකි.)
- b- (i) අණුක පූතුය C_4H_x වන වායුමය හයිඩ්‍රොකාබනයකින් 10cm^3 ක් උෂ්ණත්වය 150°C දී සහ
 වායුගෝලීය පිඩිනයේදී වැඩිපුර O_2 පරිමාවක් යොදා දහනය කරන ලදී. එම උෂ්ණත්ව සහ පිඩින
 යටතේම දහනයෙන් පසු වායු මිශ්‍රණයෙන් පරිමාව 10cm^3 කින් වැඩිවිය. x වල අය සොයන්න.
- (ii) 0.25mol dm^{-3} Ba(OH)_2 දාවණයකින් 25cm^3 සමඟ සාන්දුණය නොද්නා H_xA නම් අම්ල
 දාවණයක් බිජුරට්‍රුවෙහි තබා අනුමාපනය කළ විට බිජුරට්‍රු පාඨාංකය 25cm^3 ක් විය. තවත්
 පරික්ෂණයකදී 0.1mol dm^{-3} NaOH 25cm^3 අනුමාපන ජ්ලාස්කුවට ගෙන 0.20mol dm^{-3} H_xA
 බිජුරට්‍රුව ගෙන අනුමාපනය කළ විට බිජුරට්‍රු පාඨාංකය 12.50cm^3 ක් විය.
- 1) H_xA වල හාංකිකනාවය සොයන්න.
- 2) මුද්‍රා H_xA දාවණයේ සාන්දුණය සොයන්න.
04. (i) 1) ආංඩික පිඩිනය පිළිබඳව බේංච්ටන් නියමය දියා දැක්වන්න.
 2) පරිපුරුණ වායු ස්ථීතරුණය ඇසුරින් බේංච්ටන් ආංඩික පිඩින නියමය සන්නාපනය කරන්න.
- (ii) බොරෝන් හයිඩිරයිඩ් (බොරැනී) යනු ඉලදුවාමය B සහ H_2 සංයෝගනයෙන් තැබෙන විශාල
 සංයෝග සංඛ්‍යාවක් සාදන ප්‍රමේණයකි. B සහ H පමණක් අඩංගු මෙම දැන්කාඩු වායුමය
 සංයෝගයක අණුක පූතුය තීරණය කිරීමට පහත වියලේෂණය සිදුකරන ලදී.
- ❖ 0°C දී $1.013 \times 10^5 \text{ Nm}^{-2}$ පිඩිනයේදී පරිමාව 0.9521 සහ බර 73.2648g ක් තු හිස් වායු
 බල්ංසයක් බොරෝන් හයිඩිරයිඩ් විශිෂ්ට පූර්ව ලදී. එහි වායු බල්ංසයේ බර 75.5398g
 විය.
- ❖ මෙම සංයෝග සාම්පූර්ණ වැඩිපුර O_2 , තුළ දහනය කර සම්පූරුණයෙන් ජලය බවට සහ
 පූදු සන්නාංකයක් වූ B_2O_3 , වලට පරිවර්තනය කරන ලදී. එවිට B_2O_3 , වල බර 5.9316g වේ.
 බොරෝන් හයිඩිරයිඩ් (බොරැනී) වල නිවැරදි අණුක පූතුය සොයන්න. ($B=10.8$, $O=16$, $H=1$)
- (iii) තාත්මික වායුන් පරිපුරුණ හැසිරීමට ආසන්න වන තත්ත්ව සඳහන් කරන්න.
- (iv) He වල මුළුක පරිමාව ස.ඳ. නිෂ් 22400 cm^{-3} වන අතර CH_3Cl වල මුළුක පරිමාව ස.ඳ.ව.
 නිෂ් 21900 cm^{-3} වේ. මෙම වෙනසට ගෙනුව පැහැදිලි කරන්න.
- (v) ජල විස්තාපන තුමෙයෙන් ම්‍යුසිජන් වායුවේ මුළුක පරිමාව තීරණය කිරීමට ඔබ විද්‍යාගාරයේ දී
 පරික්ෂණයක් සිදු කරන්නට ඇතේ. එම පරික්ෂණය සංකීර්ණ විස්තර කර ස.ඳ.නිෂ් O_2 වල
 මුළුක පරිමාව තීරණය කරන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.